

1958'den beri...

DEVA HOLDİNG A.Ş.

2024 TSRS Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporu

İçindekiler

Rapor Hakkında	1	Risk Yönetimi	23
Finansal Açıklamalar ile Bağlantı	3	Risk Yönetimi Yaklaşımı	25
Denetim	3	İklimle Bağlantılı Risk ve Fırsatların Değerlendirilmesi Süreci	25
Geçiş Muafiyetleri	4	Metrik ve Hedefler	27
Raporlama Sınırları ve Ölçüm Yaklaşımı	4	İklimle İlgili Metrikler	29
DEVA Hakkında	5	Sera Gazı Emisyonları	29
İş Modeli ve Değer Zincir	5	İklimle İlgili Hedefler	30
Yönetişim	7	TSRS Kapsamında Sınırlı Güvence Beyanı	31
Yönetim Kurulu	9		
Sürdürülebilirlik Alt Komitesi	9		
Riskin Erken Saptanması Komitesi	11		
Denetimden Sorumlu Komite	11		
Yetkinlikler ve Kapasite	12		
Ücretlendirme Süreçleri	13		
Strateji	15		
İklim Değişikliğiyle Bağlantılı Riskler ve Fırsatlar	17		
Senaryo Analizleri	17		
Risk Envanteri	18		
Su Stresi	19		
Finansal Durum, Finansal Performans ve Nakit Akışları	21		
Strateji ve Karar Alma	21		
İklim Dirençliliği	21		

RAPOR HAKKINDA

Rapor Hakkında

Bu raporda yer alan iklim değişikliğiyle ilgili beyanlar, Deva Holding A.Ş. ("DEVA" veya "Şirket") ile finansal konsolidasyona dâhil bağlı ortaklıklarını (Devatis LTD, Devatis GmbH, Devatis Inc) kapsamaktadır. Rapor, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarına (TSRS) uygunluğu gözetilerek hazırlanmıştır. DEVA, TSRS kapsamında raporlanması gereken bilgilere, KGK tarafından belirlenen çerçeve doğrultusunda Yönetişim, Strateji, Risk Yönetimi ile Metrikler ve Hedefler başlıkları altında yer vermektedir.

TSRS, KGK tarafından yayımlanan iki sürdürülebilirlik standardına atıfta bulunmaktadır:

• TSRS 1: Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler

• TSRS 2: İklimle İlgili Açıklamalar

Rapor, genel amaçlı finansal rapor kullanıcıları için işletmeye kaynak sağlama kararı verirken faydalı olacak iklim değişikliğiyle bağlantılı bilgilere yer vermektedir. Bu doğrultuda, DEVA, kısa, orta ve uzun vadede nakit akışlarını, finansmana erişimini ve sermaye maliyetini etkilemesi makul ölçüde beklenebilecek iklimle bağlantılı risklerine ve fırsatlarına ilişkin açıklamalarda bulunmaktadır. Söz konusu risklerin önemli kabul edilmesine yönelik finansal önemlilik eşiği ise, finansal denetim süreciyle uyumlu olacak şekilde vergi öncesi net kârın %5'i olarak belirlenmiştir.

Bu raporda yer alan finansal ve finansal olmayan bilgiler, TSRS'de belirtilen ilkelere uygun olarak karşılaştırılabilir, doğrulanabilir, zamanında sunulmuş ve anlaşılabilir şekilde gerçeğe uygun olarak paylaşılmaktadır.

Finansal Açıklamalar ile Bağlantı

Bu raporda yer alan iklim değişikliğiyle bağlantılı açıklamalar, 1 Ocak – 31 Aralık 2024 finansal raporlama dönemini kapsamaktadır ve 12 aylık konsolide finansal tablolar ile uyumludur. İlgili finansal açıklamalarda, DEVA tarafından yayımlanan farklı raporlarla tutarlılığı sağlamak amacıyla, 2024 yılı finansal raporlarında kullanılan veri setleri ve varsayımlar temel alınmıştır. Bu kapsamda, sürdürülebilirlik verileri ile finansal bilgiler arasında uyum sağlamak adına, aynı muhasebe politikaları, yöntemler, tahminler ve sunum para birimi olarak Türk Lirası (TL) esas alınmıştır.

Denetim

KGK, 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414(M) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) doğrultusunda bağımsız denetimi zorunlu tutmaktadır. DEVA'nın sınırlı güvence denetimleri, DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından GDS 3000 'Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Güvence Denetimleri' ve GDS 3410 'Sera Gazı Beyanlarına İlişkin Güvence Denetimleri' standartları çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda hazırlanan Sınırlı Bağımsız Güvence Beyanına, raporun [TSRS Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporuna İlişkin Sınırlı Güvence Beyanı](#) başlığı altında yer verilmiştir.

Geçiş Muafiyetleri

DEVA, TSRS 1'de belirtilen E3, E4, E5 ve E6 maddeleri ile TSRS 2'de belirtilen C3 ve C4.b maddeleri kapsamında geçiş muafiyetlerinden yararlanmaktadır. Söz konusu maddeler aşağıdaki gibidir:

TSRS 1 E3: "Bir işletmenin, ilk uygulama tarihinden önceki herhangi bir dönem için bu Standartta belirtilen açıklamaları sunması zorunlu değildir. Dolayısıyla, bir işletmenin bu Standardı uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminde karşılaştırmalı bilgileri açıklaması zorunlu değildir."

TSRS 2 C3: "Bir işletmenin, ilk uygulama tarihinden önceki herhangi bir dönem için bu Standartta belirtilen açıklamaları sunması zorunlu değildir. Dolayısıyla, bir işletmenin bu Standardı uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminde karşılaştırmalı bilgileri açıklaması zorunlu değildir."

TSRS 1 E4: "Bir işletmenin bu Standardı uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminde, işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalarını, ilgili finansal tablolarını yayımladıktan sonra raporlamasına izin verilir. Bu geçiş muafiyetini uygularken, işletme sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalarını;

(a) İşletmenin bir sonraki ikinci çeyrek veya altı aylık ara dönem genel amaçlı finansal raporunu sunmasına ilişkin bir yükümlülüğü bulunuyorsa, söz konusu ara dönem finansal raporuyla aynı zamanda raporlar.

(b) İşletmenin gönüllü olarak bir sonraki ikinci çeyrek veya altı aylık ara dönem genel amaçlı finansal raporunu sunması durumunda, bu Standardın ilk kez uygulandığı yıllık raporlama döneminin sonundan itibaren dokuz ay içerisinde olmak kaydıyla, söz konusu ara dönem finansal raporuyla aynı zamanda raporlar.

(c) İşletmenin ara dönem genel amaçlı finansal tablo sunmasının zorunlu olmaması ve gönüllü olarak sunmayı tercih etmemesi durumunda, bu Standardın ilk kez uygulandığı yıllık raporlama döneminin sonundan itibaren dokuz ay içerisinde raporlar."

TSRS 1 E5: "İşletmenin bu Standardı uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminde, (TSRS 2 uyarınca) yalnızca iklimle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin bilgileri açıklamasına ve dolayısıyla bu Standarttaki hükümlerin, yalnızca iklimle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin bilgilerin açıklanmasıyla ilgili olduğu ölçüde uygulanmasına izin verilir. Bu geçiş muafiyetini kullanması durumunda, işletme bu durumu açıklar."

TSRS 1 E6: "İşletmenin E5 paragrafındaki geçiş muafiyetini kullanması durumunda:

(a) İşletmenin bu Standardı uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminde, iklimle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin karşılaştırmalı bilgi açıklaması zorunlu değildir (Bkz. E3 paragrafı) ve

(b) (b) İşletmenin bu Standardı uyguladığı ikinci yıllık raporlama döneminde, iklimle ilgili risk ve fırsatlar dışında, sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin karşılaştırmalı bilgi açıklaması zorunlu değildir."

TSRS 2 C4.b: "Bir işletmenin bu Standardı uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminde, aşağıdaki muafiyetlerden birini veya her ikisini kullanmasına izin verilir: (b) İşletmenin; varlık yönetimi, ticari bankacılık veya sigortacılık faaliyetlerinde bulunması durumunda, finanse edilen emisyonlarına ilişkin ilave bilgileri içeren Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını açıklaması zorunlu değildir."

Raporlama Sınırları ve Ölçüm Yaklaşımı

DEVA, TSRS 1 madde 38 ve TSRS 2 madde 19 doğrultusunda iklimle değişikliğiyle bağlantılı risklerin şirketin üretim operasyonları üzerindeki potansiyel finansal etkisini değerlendirmektedir. Ancak raporda, bu etkiyi tahmin etmede yer alan ölçüm belirsizliği düzeyinin çok yüksek olması sebebiyle nicel bilgi sunulmamaktadır. Bununla birlikte, Şirketin sera gazı emisyonları hesaplamalarında özkaynak payı yaklaşımı kullanılarak, bağlı ortaklıkları sahiplik oranına göre hesaplamalara dâhil edilmiştir.

Rapor Hakkında

DEVA Hakkında

1958 yılında kurulan DEVA, Türkiye'nin en köklü ve öncü ilaç üreticilerinden biri olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Ana faaliyet alanı olan beşeri ilaç ve ham madde üretimi ile pazarlamasına ek olarak, veteriner ilaçları, kolonya, tıbbi ampul ve takviye edici gıda üretimi gerçekleştirmektedir. Geniş ürün yelpazesi ve güçlü üretim altyapısıyla toplum sağlığına katkı sunan DEVA, sektöründeki yenilikçi ürünleri ve uzun yıllara dayanan deneyimiyle öne çıkmaktadır.

Ana hissedarı, %82,20 pay oranıyla merkezi Lüksemburg'da bulunan EastPharma S.a.r.l'dir. Halka açık bir şirket olan DEVA, Borsa İstanbul'da (BİST) işlem görmekte olup, şeffaflık ve sürdürülebilir büyüme ilkeleri doğrultusunda yatırımcılarına değer yaratmayı sürdürmektedir. Şirketin finansal konsolidasyona dâhil olan bağlı ortaklıklarına ilişkin DEVA'nın sahiplik oranına aşağıda yer verilmektedir:

Bağlı Ortaklık	Lokasyon	(%) Hisse
Devatis LTD	Yeni Zelanda	%100
Devatis GmbH	Almanya	%100
Devatis Inc	Amerika Birleşik Devletleri	%100

İş Modeli ve Değer Zinciri

DEVA, iklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve fırsatların beyanlarında tüm değer zincirini dikkate almıştır. Bu kapsamda TSRS uyumu sürecinde yapılan çalışmada, DEVA ve bağlı ortaklıklarına ait doğrudan operasyonların yanı sıra yukarı ve aşağı yönlü değer zinciri unsurları da iklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve fırsat değerlendirmelerine dâhil edilmiştir.

	Yukarı Yönlü	Doğrudan Operasyonlar	Aşağı Yönlü
Paydaşlar	Tedarik Zinciri Satın Alma	Bağlı Ortaklıklar Çalışanlar	Müşteriler
Faaliyetler	Hammadde ve Yardımcı Madde Tedariki (API, Ambalaj Malzemeleri) Tedarik Seçimi, Denetimi ve Uyumu	Üretim Faaliyetleri Üretim Ekipmanları Ürünler	Ürün Dağıtımı ve Lojistiği Tanıtım Faaliyetleri İlaç Kullanımı Sonrası Atık Yönetimi

YÖNETİŞİM

Yönetişim

Yönetim Kurulu

DEVA'nın sürdürülebilirlik yönetiminden sorumlu en üst düzey organı Yönetim Kuruludur. Kurul, şirketin sürdürülebilirlik ve iklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve fırsatlarını Sürdürülebilirlik Politikası çerçevesinde stratejik düzeyde ele almakta ve bu doğrultuda Politikanın onaylanması, uygulanması ve gözetimi görevlerini yürütmektedir.

Yönetim Kurulu, Riskin Erken Saptanması Komitesi toplantıları sonucunda ulaşılan tespit ve sonuçları izlemekte ve Komitenin karar verme süreçlerine ilişkin tavsiyelerini değerlendirmektedir. Ayrıca, Komitenin etkin çalışabilmesi için gerekli kaynak ve desteğin sağlanmasından da sorumludur. DEVA Yönetim Kurulu, bünyesinde faaliyet gösteren Kurumsal Yönetim Komitesi aracılığıyla, Sürdürülebilirlik Alt Komitesinin çalışmalarını izlemekte ve bu çalışmaları değerlendirmektedir. Böylece sürdürülebilirlik ile ilgili stratejik kararların kurumsal yönetim ilkeleriyle uyumlu biçimde hayata geçirilmesini sağlamaktadır.

İsim – Soyisim	Ünvan
Philipp Haas	Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO
Mesut Çetin	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve CFO
Cüneyt Demirgüreş	Yönetim Kurulu Üyesi
Ayşecik Haas	Yönetim Kurulu Üyesi
Sengül Soytaş	Yönetim Kurulu Üyesi

Sürdürülebilirlik Alt Komitesi

DEVA sürdürülebilirlik yaklaşımını, Kurumsal Yönetim bünyesinde faaliyet gösteren Sürdürülebilirlik Alt Komitesi yürütmektedir. Şirket genelinde sürdürülebilirliğin stratejik öncelik olarak konumlandırılması, yapılandırılmış komiteler ve belirlenmiş sorumluluklarla güvence altına alınmaktadır. Bu kapsamda, Sürdürülebilirlik Alt Komitesi, çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) konularına ilişkin stratejilerin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesinden sorumludur. Komite, yılda en az iki kez toplanarak şirketin sürdürülebilirlik performansını değerlendirmekte ve sürdürülebilirlik raporlaması gibi elde edilen çıktıları Yönetim Kuruluna sunmaktadır. İklimle bağlantılı risk ve fırsatlar, Komite toplantılarında gündeme geldiği takdirde Riskin Erken Saptanması Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu ile paylaşılmaktadır.

Sürdürülebilirlik Alt Komitesi, Şirketin sürdürülebilirlik yaklaşımını destekleyen iş fonksiyonlarından temsilcilerin katılımıyla oluşturulmuştur. Komitenin başkanlığını Şirket CFO'su, başkan yardımcılığını ise Türkiye ve Uluslararası Pazarlar Başkanı üstlenmektedir. Komite üyeleri; İletişim, Yatırımcı İlişkileri, İnsan Kaynakları ve Gelişim, Hukuk, Finans, İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre, Üretim, Kalite Operasyonları, Ar-Ge ve Uluslararası Teknik Ruhsatlandırma, Satın Alma, Planlama ve Lojistik, Uluslararası Pazarlar, Biyoteknoloji ile Mühendislik Projeler Koordinasyon bölümlerini temsil etmektedir.

İsim – Soyisim	Ünvan
Mesut Çetin	Başkan (Yönetim Kurulu Üyesi/CFO)
Doğan Varinlioğlu	Başkan Yardımcısı (Türkiye ve Uluslararası Pazarlar Başkanı)
Emine Seçil Yüksel	Sekreter/Üye (İletişim)
Gülseren Mahmutoğlu	Üye (Yatırımcı İlişkileri)
Gülcan Gümüş	Üye (İnsan Kaynakları ve Gelişim)
Aytaç Aysuna Erden	Üye (Hukuk)
Rıza Yıldız	Üye (Finans)
Sibel Kayaoğlu	Üye (İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre)
Fatma Yanbasan Turp	Üye (Kalite Operasyonları)
Gökhan Kaba	Üye (Satın Alma)
Murat Aksoy	Üye (Üretim, Planlama & Lojistik)
Serkan Varlık-Mert Uz	Üye (Uluslararası Pazarlar)
Şerifenur Taşkiran	Üye (Ar-Ge ve Uluslararası Teknik Ruhsatlandırma)
İrfan Çinkaya	Üye (Biyoteknoloji)
Suat Cingiler	Üye (Mühendislik Projeler Koordinasyon)
Emre Günaydın	Üye (Stratejik Planlama & Kurumsal İletişim)

Sürdürülebilirlik Alt Komitesi'nin görev ve yetkileri, DEVA'nın [Sürdürülebilirlik Politikası](#) ve [Komite Çalışma Esasları](#) çerçevesinde tanımlanmıştır. Politika, şirketin tüm faaliyetlerinde çevre, insan ve toplumu temel öncelik olarak görmesini ve bu doğrultuda paydaşlarıyla birlikte sorumlu hareket etmesini hedeflemektedir. Politikanın uygulanması, güncellenmesi ve geliştirilmesi doğrudan Komitenin sorumluluğundadır ve yapılan tüm değişiklikler Yönetim Kurulu onayıyla yürürlüğe girmektedir. Politika, çalışanlarla paylaşmakta ve kamuya açık olarak şirketin internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Sürdürülebilirlik Alt Komitesinin çalışma esasları sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı risklerin mevcut risk yönetimiyle bütüncül bir yaklaşımla izlenmesini sağlayacak görev ve sorumlulukları kapsayacak şekilde, bir sonraki raporlama dönemi itibarıyla güncellenmesi planlanmaktadır.

Yönetişim

Riskin Erken Saptanması Komitesi

Riskin Erken Saptanması Komitesi, Şirketin varlığını, gelişmesini ve iş sürekliliğini etkileyebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve diğer her türlü riskin erkenden tespit edilmesinden ve bu risklere yönelik gerekli önlemleri almaktan sorumludur. Komite, mevcut risk yönetim sistemlerini en az yılda bir defa gözden geçirmektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi her iki ayda bir defa olmak üzere yılda en az altı defa toplanmaktadır. Komite toplantılarında alınan kararlar kayıt altına alınmakta ve Komitenin görev ve sorumluluklarıyla ilişkili olarak ulaştığı tespit ve sonuçlar Yönetim Kuruluna raporlanmaktadır. Ayrıca, Komite, gerekli gördüğü durumlarda karar verme süreçlerine tavsiyelerde bulunabilmektedir. Yönetim Kurulu tarafından yetkilendirilmesi halinde, risk yönetimi kapsamında, Şirketin ilgili birimlerini görevlendirebilmekte; iş süreçlerini inceleyebilmekte ve belirlenen aksiyonların alınıp alınmadığını izleyip kontrol edebilmektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesinin çalışma esaslarının, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı risklerin mevcut risk yönetimiyle bütüncül bir yaklaşımla izlenmesini sağlayacak görev ve sorumlulukları kapsayacak şekilde bir sonraki raporlama dönemi itibarıyla güncellenmesi planlanmaktadır.

İsim – Soyisim	Ünvan
Cüneyt Demirgüreş	Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Sengül Soytaş	Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Mesut Çetin	Üye (İcracı Yönetim Kurulu Üyesi)

Denetimden Sorumlu Komite

DEVA'nın Denetimden Sorumlu Komitesi, şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve şirketin iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmaktadır. İklim değişikliğiyle bağlantılı risk yönetim süreçlerinin uygulanmasında, İç Denetim Bölümü, Denetimden Sorumlu Komite ve Riskin Erken Saptanması Komitesi koordinasyon içerisinde çalışmaktadır. Denetim planları çerçevesinde riskli alanlar tespit edilmekte, bu doğrultuda iyileştirme faaliyetleri yürütülmektedir.

DEVA risk yönetim süreçleri İç Denetim Bölümü tarafından izlenmekte ve raporlanmaktadır. Ek olarak, risk odaklı süreçlerin denetimi doğrultusunda Denetimden Sorumlu Komite ve İç Denetim Bölümü süreç analizleri gerçekleştirmektedir. İç Denetim Bölümü, şirket faaliyetlerinin ilgili ilkelere ve politikalara uygunluğunu denetleyerek etkin kontrol ve iyileştirme sağlamaktadır. Bu doğrultuda, tüm birimler risk yönetimi açısından değerlendirilmekte ve denetim sonuçları Denetimden Sorumlu Komiteye sunulmaktadır.

İsim – Soyisim	Ünvan
Cüneyt Demirgüreş	Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Sengül Soytaş	Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)

Yetkinlikler ve Kapasite

DEVA Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Philipp Haas, başta jenerik ilaçlar olmak üzere ilaç sektöründe uzun yıllara dayanan global tecrübeye sahiptir. Türkiye ve Doğu Avrupa başta olmak üzere çeşitli ülkelerde ilaç pazarlarında faaliyet gösteren firmaların projelerinde görev almış, sektörün önde gelen firmalarında yönetici rollerinde bulunmuştur.

DEVA CFO'su Mesut Çetin, finans ve strateji yönetimi alanlarında uzmanlaşmış olup, fon yönetimi, takas, araştırma görevlisi, trader ve yöneticilik gibi değişik pozisyonlarda görev almıştır.

DEVA Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Demirgüreş, kariyeri süresince finansal kuruluşlarda üst düzey yönetici pozisyonlarında bulunmuştur. Ayrıca, Koç Üniversitesi'nde kıdemli öğretim görevlisi olarak görev almaktadır.

DEVA İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyesi Ayşecik Haas, mühendislik altyapısı ve iş geliştirme geçmişiyle birlikte, daha önce elektrik-elektronik ve tüketici ürünleri sektörlerinde yöneticilik yapmıştır.

DEVA Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Sengül Soytaş, iş geliştirme, strateji ve finans yönetimi konularında uluslararası deneyime sahiptir. 2015 yılının Haziran ayından bu yana farklı sektörlerdeki şirketlere yurt dışı pazarlarında faaliyet göstermeleri için uluslararası pazarlama ve iş geliştirme alanlarında danışmanlık hizmeti vermektedir.

Yönetim Kurulunun tecrübe ve deneyimlerine ilişkin detaylı bilgi [2024 Faaliyet Raporunda](#) yer almaktadır. DEVA, gelecek dönemlerde üst yönetime iklim değişikliğiyle bağlantılı eğitimler vermeyi planlamaktadır.

Bununla birlikte, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı risk ve fırsatlara karşılık vermek üzere tasarlanmış stratejilerin denetimi kapsamında görev alan komite üyelerinin sahip olması gereken beceri ve yetkinlikler tanımlanmaktadır.

Riskin Erken Saptanması Komitesi üyeleri, bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri ile icrada görevli olmayan Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilmektedir ve şirketin faaliyet gösterdiği alanlarda karşılaşılabilecek riskleri tespit etmek, anlamak ve değerlendirmek amacıyla yeterli ticari deneyim ve sektör uzmanlığına sahip olma şartı aranmaktadır. Ayrıca, Denetimden Sorumlu Komite başkanının seçiminde daha önce benzer görevlerde bulunmuş, mali tablo analizine ve muhasebe standartlarına hâkim, yüksek nitelikli kişiler tercih edilmekte; Komite üyelerinden en az birinin denetim, muhasebe veya finans alanında en az beş yıl deneyim sahibi olması gerekmektedir.

Bununla birlikte, ISO 14001 ve ISO 45001 standartları kapsamında oluşturulan çevre ve iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleri doğrultusunda, çalışanlara verilen eğitimlerle tüm kademelerde yetkinliklerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Politika etkinliği, her yıl yapılan Yönetim Gözden Geçirme Toplantılarında ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Kurullarında değerlendirilmektedir. Bu süreçler aracılığıyla yetkinlik ihtiyacı ve gelişim alanları belirlenmektedir.

Yönetişim

Ücretlendirme Süreçleri

DEVA'nın Ücret Komitesi görevini Kurumsal Yönetim Komitesi gerçekleştirmektedir. Şirketin Ücret Politikasına göre Yönetim Kurulu Üyelerinin tamamına verilecek sabit ücretler (hakkı huzur) Genel Kurul toplantılarında hissedarların önerileri doğrultusunda belirlenmektedir. Üst Düzey Yönetici ücretleri ise sabit ve performansa dayalı olarak belirlenmektedir.

Gelecek dönemlerde şirketin sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı temel performans göstergelerinin, performans değerlendirme sürecine entegre edilmesi planlanmaktadır.

STRATEJİ

Strateji

İklim Değişikliğiyle Bağlantılı Riskler ve Fırsatlar

DEVA, sürdürülebilirlikle bağlantılı risklerini Sürdürülebilirlik Politikası kapsamında ele almakta ve izlemektedir. TSRS uyumu kapsamında gerçekleştirilen çalışmada Şirket, iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarını, stratejik planlamasıyla uyumlu ve uluslararası kabul görmüş standartlar doğrultusunda, kısa (0–1 yıl), orta (1–5 yıl) ve uzun vadede (5 yıl ve üzeri) değerlendirmiştir. İklimle bağlantılı riskler, senaryo analizleri kullanılarak fiziksel ve geçiş riskleri olarak ele alınmış ve DEVA'nın faaliyet alanları, ürün portföyü, üretim tesislerinin konumu değerlendirilerek, doğrudan operasyonlarını etkileyen faktörler ve değer zincirinde yer alan unsurlar dikkate alınmıştır.

Vade Tanımları	Açıklama
Kısa Vade	0-1 yıl
Orta Vade	1-5 yıl
Uzun Vade	5 yıl ve üzeri

Senaryo Analizleri

DEVA, iklimle bağlantılı risk ve fırsatların analizinde, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından geliştirilen RCP2.6 ve RCP8.5 senaryolarını esas almıştır. RCP2.6 senaryosu, iklim değişikliğiyle mücadelede düşük karbonlu bir geçişi öngörürken Türkiye'nin taraf olduğu Paris Anlaşması hedefleriyle uyumluluk göstermektedir. RCP8.5 senaryosu ise fosil yakıt kullanımının yüksek seyrettiği ve sera gazı emisyonlarının önemli ölçüde arttığı bir durumu temsil etmektedir. Şirketin iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarının iş modeli ve stratejisi üzerindeki olası finansal etkileri her iki senaryo kapsamında da değerlendirilmiştir.

Senaryolar	Açıklama
RCP2.6	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından geliştirilen ve küresel sıcaklık artışını 2100 yılına kadar sanayi öncesi seviyelere kıyasla 2°C'nin oldukça altında sınırlamayı hedefleyen senaryodur.
RCP8.5	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından geliştirilen ve küresel sıcaklık artışının 2100 yılına kadar 4°C'ye kadar ulaşabileceğini öngören senaryodur.

Risk Envanteri

DEVA, iklimle bağlantılı risklerini TCFD (İklimle Bağlantılı Finansal Beyanlar Görev Gücü) metodolojisiyle uyumlu olacak şekilde fiziksel ve geçiş riskleri olarak iki ana risk kategorisinde değerlendirmiştir. Bu değerlendirme, uzun liste niteliğinde olan bir risk envanteri üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Fiziksel riskler; akut ve kronik olmak üzere iki ana grupta sınıflandırılmakta olup, iklim değişikliğinin yol açtığı çevresel etkilerden kaynaklanan ve şirketin doğrudan faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikteki riskleri kapsamaktadır. Bunlar,

- Aşırı hava olayları veya sel gibi Şirketin faaliyetlerini kısa sürede etkileyecek **akut fiziksel riskler**,

- Kuraklık veya ortalama hava sıcaklıklarının artışı gibi uzun vadeli değişikliklerden kaynaklanan Şirketin operasyonel sürekliliği ile dayanıklılığını etkileyebilecek **kronik fiziksel risklerdir**.

Geçiş riski ise iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında uygulanan düzenlemeler, piyasa talepleri ve teknolojik dönüşümler nedeniyle şirketin karşılaşılabileceği finansal veya operasyonel risklerdir.

DEVA, iklimle bağlantılı risklerini değerlendirdiği risk envanterinde akut fiziksel riskler olan aşırı hava olayları kaynaklı fiziksel hasarlar, nehir taşkınları, tedarik zinciri kesintileri; kronik fiziksel risk olarak su stresi, biyoçeşitlilik kaybını değerlendirmiştir. Geçiş riski olarak ise tedarik zincirinde çevresel uyumun sağlanamamasıyla riskin Şirket itibarı üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Sürdürülebilirlik Alt Komitesi, üretim-planlama, teknik ekip, enerji yönetimi, idari satın alma, iç denetim ve ilgili diğer birimlerinin katılımıyla gerçekleştirilen risk çalıştayında DEVA, iklim değişikliğiyle bağlantılı kronik fiziksel risklerden biri olan "Su Stresi" riskini yüksek önemlilik seviyesinde değerlendirmiştir.

Gerçekleştirilen risk çalıştay ve değerlendirme yöntemine ilişkin detaylara raporun [Risk Yönetimi](#) bölümünde yer verilmektedir.

Strateji

Su Stresi

DEVA, su stresi riskinin Şirket üzerindeki potansiyel etkilerini; azalan su arzı ve yasal düzenlemelerin artmasıyla oluşabilecek ek su maliyeti ile iş kesintisi kaynaklı gelir kaybı olarak ele almıştır. Bu kapsamda, riskin finansal etkisinin analizi, 2024 yılı verileri baz alınarak 2030 ve 2050 yıllarındaki düşük ve yüksek emisyon senaryoları için yapılan öngörülerini içermektedir.

Su stresinin DEVA üzerindeki olası ek su maliyetlerinin etkisini ölçmek amacıyla, su tüketimi ve birim su fiyatının gayrisafı yurt içi hasılaya (GSYİH) dayanan fiyat projeksiyonları esas alınmıştır. GSYİH'nin yıllar içerisindeki değişiminde ise İngiltere Global Ekonometrik Modelinin (NIGEM) sağladığı varsayımlar kullanılmıştır.

Bununla birlikte, su stresinin sebep olabileceği iş kesintisi kaynaklı gelir kaybının DEVA üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirmek amacıyla, Kartepe ve Çerkezköy üretim tesislerinin yıllar içerisinde maruz kalabileceği su stresi skoru değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, Şirketin aylık üretim hacmi ve ürün birim satış fiyatı esas alınarak gelir kaybı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Su stresi skorunun ölçümü için öncelikli olarak Dünya Kaynakları Enstitüsü (World Resources Institute – WRI) tarafından geliştirilen Su Stresi Atlası (Aqueduct Water Risk Atlas) aracına başvurulmuştur ve Şirketin üretim tesislerinin 2030 ve 2050 yıllarında maruz kalabileceği su stresi seviyelerine ilişkin veriler esas alınmıştır. Ayrıca, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından sağlanan tüketici fiyat endeksi üzerinden 2030 ve 2050 yılları için projeksiyonlar gerçekleştirilmiş ve hesaplama dâhil edilmiştir.

Sonuç olarak, su stresi riskinin DEVA'nın doğrudan operasyonları ve değer zinciri üzerindeki etkisi nicel olarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, su stresi riskinin potansiyel etkilerinin, vergi öncesi net kâr üzerinden hesaplanan finansal önemlilik eşiğinin altında kaldığını göstermektedir.

Risk Bilgisi	Riskin Tanımı	Riskin Nakit Akışına, Finansmana Erişime ve Sermaye Maliyetine Etkisi	DEVA'nın Aldığı Aksiyonlar	Strateji ve Karar Alma Süreçlerine Etkisi
Riskin Türü	İklim değişikliğine bağlı olarak su kaynaklarının azalması ve uzun süreli kuraklıkların yaygınlaşması, üretim süreçlerinde kullanılan temiz suya erişimin kısıtlanmasına neden olmaktadır.	Su temininde yaşanabilecek kesintiler, DEVA'nın üretim süreçlerinde duraksamalara yol açabilmektedir.	Şirket, su stresi riskinin oluşturabileceği potansiyel etkileri azaltmak amacıyla uygulamalar yürütmektedir.	DEVA, raporlama dönemi itibarıyla su stresi riskini ele almak amacıyla uygulamalar gerçekleştirmektedir.
Fiziksel Risk				
Riskin Açıklaması				
Kronik Fiziksel Risk – Su stresi				
Riskin Vadesi				
Uzun				
Riskin Olasılığı				
Orta - Yüksek				
Riskin Şiddeti				
Düşük				
Etkinin Türü				
Beklenen				
Riskin Meydana Geldiği Ülke/Bölge				
Çerkezköy (Tekirdağ, Türkiye)				
Kartepe (Kocaeli, Türkiye)				
Etkilendiği Değer Zinciri	Azalan su arzı ve artan yasal düzenlemeler nedeniyle yükselen şebeke suyu fiyatları üzerinden oluşan ek su maliyeti	Azalan su arzı ve yasal düzenlemelerin artmasıyla şirketin üretim kapasitesini düşürerek gelir kaybı riskini beraberinde getirmektedir.	Şirket, böylece, su verimliliğini değerlendirmektedir.	Şirket, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı konuların geliştirilmesi ve bu risk türlerine ilişkin takibin etkinlik seviyesinin artırılması amacıyla bir sonraki raporlama dönemi itibarıyla süreçlerini gözden geçirmeyi planlamaktadır.
Doğrudan Operasyonlar – Aşağı Yönlü				
Öngörülen Finansal Etki				
Su stresinin artmasıyla üretim tesislerinde iş kesintilerine yol açarak gelir kaybına - neden olması				

Strateji

Finansal Durum, Finansal Performans ve Nakit Akışları

DEVA, iklimle bağlantılı belirlediği risklerin finansal durum ve performansı ile nakit akışları üzerindeki öngörülen olası etkilerini, vergi öncesi net kârının %5'i üzerinden değerlendirerek nicel olarak hesaplamaktadır. Bu kapsamda, su kıtlığı ve yasal düzenlemeler nedeniyle şebeke suyu fiyatlarında artış yaşanabileceği ve bu durumun DEVA'nın maliyetleri üzerinde potansiyel olarak etkili olabileceği öngörülmüştür. Ayrıca, suya erişimin azalması durumunda üretim hacminde düşüş meydana gelebileceği ve bu durumun Şirket için gelir kaybına yol açabileceği değerlendirilmiştir. Ancak, riskin finansal etkisine yönelik yapılan analiz sonucunda, olası etkilerin finansal önemlilik eşiğinin altında kaldığı tespit edilmiştir. Bu sebeple Şirket, riskin finansal durum ve performansı ile nakit akışları üzerindeki etkisini nitel olarak açıklamaktadır.

Strateji ve Karar Alma

DEVA risk yönetimi faaliyetlerini, varlığını, gelişmesini ve iş sürekliliğini tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı risklerin yönetilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştiren Riskin Erken Saptanması Komitesinin koordinasyonunda yürütmektedir. Komite, gerekli gördüğü durumlarda Yönetim Kuruluna tavsiyelerde bulunarak karar verme süreçlerine katkıda bulunabilmektedir.

Sürdürülebilirlikle bağlantılı risk ve fırsatlara ilişkin süreçler ise Sürdürülebilirlik Alt Komitesi tarafından yürütülmektedir. Komite, ÇSY konularına ilişkin stratejilerin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, sürdürülebilirlikle bağlantılı risk ve fırsatlarını Sürdürülebilirlik Politikasında yer alan ilke ve esaslar çerçevesinde değerlendirmektedir. Politikanın uygulanması, takibi, gözden geçirilmesi ve uygulanmasından sorumlu olan yapı Sürdürülebilirlik Alt Komitesidir.

DEVA gelecek raporlama dönemi itibarıyla, Sürdürülebilirlik Politikasını iklimle bağlantılı risk ve fırsatların değerlendirilmesi doğrultusunda gözden geçirmeyi ve yönetim yapısına entegre etmeyi planlamaktadır. Şirketin iklimle ilgili geçiş planı bulunmamakla birlikte, TSRS uyumu doğrultusunda iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarını değerlendirmiştir.

İklim Dirençliliği

DEVA, iklim değişikliğine uyum sağlamak amacıyla operasyonlarında enerji verimliliğini ve kaynak yönetimini odağına almaktadır. Karbon mekanizmalarına tabi olmamakla birlikte, sürdürülebilir enerjiye geçiş sürecinde mevcut proses ve sistemlerin yanı sıra yeni projelerin tasarımında, ekipman alımlarında, enerji ile ürün ve hizmet tedarik süreçlerinde enerji verimliliğini önceliklendiren uygulamaları desteklemektedir. Bu doğrultuda, 2023 yılında üretim tesislerinde enerji verimliliğini artırmaya yönelik bir enerji yönetim sistemi kurulmuş ve bu sistem kapsamında ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi sertifikasyon süreci başarıyla tamamlanmıştır.

DEVA'nın tanımladığı ve iklim değişikliğinin fiziksel etkilerinden biri olan su stresi riskine ilişkin olarak yatırım ve elden çıkarma planları bulunmamakta, ancak Şirket bu riski önleyici adımlar atmaktadır. Şirket, su tüketimini azaltmayı ve oluşan atık suların yeniden kullanımını sağlamayı hedeflemekte ve bu kapsamda atık buhar geri kazanımı değerlendirme projeleriyle su tüketiminin asgari düzeye indirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, su soğutma sistemlerinin revizyonu yoluyla tüketim miktarlarının azaltılmasına yönelik iyileştirmeler yapılmaktadır. Doğal kaynakların korunması amacıyla özellikle lavabolarda sensörlü ve perlatörlü musluklar tercih edilmekte, periyodik saha kontrolleriyle su kaçakları önlenmektedir. Tüm bu uygulamalarla birlikte, Şirket su verimliliğini değerlendirmektedir.

RİSK YÖNETİMİ

Risk Yönetimi

Risk Yönetimi Yaklaşımı

DEVA'nın risk yönetimi kapsamında Riskin Erken Saptanması Komitesi, Şirketin varlığını ve iş süreçlerini etkiyebilecek her türlü riski tanımlayarak gerekli önlemleri almaktadır. Komitenin izlediği risk kategorileri arasında stratejik, operasyonel, finansal ve hukuki riskler de yer almaktadır. Bu doğrultuda, Şirketin mevcut risk yönetimi sistemleri yılda en az bir defa gözden geçirilmektedir. Komite, risk yönetim süreçlerinin uygulanmasında İç Denetim Bölümü ve Denetimden Sorumlu Komite ile eş güdümlü çalışmaktadır.

Sürdürülebilirlik ile bağlantılı risk ve fırsatlar, DEVA Sürdürülebilirlik Politikasının temel ilke ve esasları kapsamında yer almaktadır. Ek olarak iklimle bağlantılı riskler mevcut risk yönetimi sistemleriyle birlikte ele alınmaktadır. Riskin Erken Saptanması Komitesi toplantılarında tanımlanan riskler düşük, orta ve yüksek önem derecesine göre sınıflandırılarak değerlendirilmekte ve Yönetim Kuruluna yazılı olarak sunulmaktadır.

Şirket iklimle bağlantılı risk ve fırsatların değerlendirilmesi amacıyla, Sürdürülebilirlik Politikası, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Sürdürülebilirlik Alt Komitesi çalışma esaslarını gelecek raporlama dönemi itibarıyla güncellemeyi planlamaktadır.

İklimle Bağlantılı Risk ve Fırsatların Değerlendirilmesi Süreci

DEVA, TSRS uyumu için gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında, iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarını değerlendirmiş ve Şirketin iş modeli ve değer zinciri üzerinde etkisi gözlenen riskleri tanımlamıştır. Bu doğrultuda, Şirket üretim planlama, teknik ekip, enerji yönetimi, idari satın alma, iç denetim ve ilgili diğer birimlerin katılımıyla bir çalıştay gerçekleştirmiştir. Bu doğrultuda, DEVA'nın faaliyetleri ve sektör dinamikleri göz önünde bulundurularak, iklimle bağlantılı risk ve fırsatlar etki ve olasılık boyutları esas alınarak 5x5 matrisi üzerinden puanlandırılmıştır.

Risklerin etki-olasılık boyutları şirketin iş modeli, stratejisi ve değer zinciri üzerindeki önem derecesi dikkate alınarak hesaplanmıştır. Bu kapsamda; çevresel, finansal, operasyonel, itibar ve yasal etkiler değerlendirilmekte, tanımlanan riskler hem nicel hem de nitel analiz yöntemleriyle incelenmektedir. Hazırlanan matris doğrultusunda, puanı 8 ve aşağısı olan riskler düşük, 8 ila 12 arası olan riskler orta, 12 ve üzeri riskler ise yüksek öncelikli olarak değerlendirilmiştir.

İklimle bağlantılı riskler, TCFD çerçevesinde fiziksel ve geçiş riskleri olarak ele alınmış; IPCC tarafından yayımlanan RCP2.6 ve RCP8.5 senaryoları doğrultusunda, kısa (0–1 yıl), orta (1–5 yıl) ve uzun (5 yıl ve üzeri) vadeler kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, “Su Stresi” riski yüksek önemliliğe sahip bir risk olarak tanımlanarak, finansal etkisi nicel olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen çalışma, raporun [Strateji](#) bölümünde detaylandırılmaktadır.

RİSK		
Puanlama Faktörü	Skala	Tanım
Olasılık	5	Olay geçmişte gerçekleşmiştir ve/veya riskin belirli bir zaman diliminde gerçekleşmesi neredeyse kesindir.
	4	Olay geçmişte birden çok kez meydana gelmiştir ve/veya riskin belirli bir zaman diliminde gerçekleşmesi makul ölçüde beklenmektedir.
	3	Olay geçmişte nadiren gözlemlenmiştir ve/veya belirli bir zaman diliminde gerçekleşme olasılığı orta düzeydedir.
	2	Olayın gerçekleşme geçmişi sınırlı veya yoktur ve/veya belirli bir zaman diliminde gerçekleşme olasılığı düşüktür.
	1	Olay geçmişte meydana gelmemiştir ve/veya belirli bir zaman diliminde ortaya çıkma olasılığı oldukça düşüktür ya da neredeyse yoktur.
Etki	5	Risk, şirketin iş modeli ve stratejisi üzerinde çok yüksek düzeyde etki şiddetine sahiptir.
	4	Risk, şirketin iş modeli ve stratejisi üzerinde yüksek düzeyde etki şiddetine sahiptir.
	3	Risk, şirketin iş modeli ve stratejisi üzerinde orta düzeyde etki şiddetine sahiptir.
	2	Risk, şirketin iş modeli ve stratejisi üzerinde düşük düzeyde etki şiddetine sahiptir.
	1	Risk, şirketin iş modeli ve stratejisi üzerinde çok düşük düzeyde etki şiddetine sahiptir.
Risk Önemliliği	Yüksek	12 ve üzeri için riskin iş modeli ve değer zinciri üzerindeki etkisi yüksektir.
	Orta	8 ile 12 arası için riskin iş modeli ve değer zinciri üzerindeki etkisi orta düzeydedir.
	Düşük	8 ve aşağısı için riskin iş modeli ve değer zinciri üzerindeki etkisi düşük düzeydedir

METRİK VE HEDEFLER

Metrik ve Hedefler

İklimle İlgili Metrikler

DEVA, iklimle ilgili metriklerin açıklanmasında aşırı maliyet veya çabaya katlanmaksızın raporlama dönemi itibarıyla elde edebildiği tüm makul ve desteklenebilir bilgileri kullanmaktadır. Şirket, sektör tanımının faaliyet alanını yeterince karşılamaması nedeniyle TSRS 2'nin sektör bazlı uygulamasına ilişkin rehberi veya TSRS dışında tanımlanan herhangi bir metrik rehberi izlememektedir.

DEVA, gerçekleştirdiği risk değerlendirmesi sonucunda yüksek önemliliğe sahip olarak tanımladığı "Su Stresi" riskinin finansal performansı üzerindeki etkisini üretim kaybına bağlı gelir kaybı ve su maliyeti üzerinden nicel ölçütler kullanarak hesaplamaktadır. Riskin finansal etkisinin hesaplanması kapsamında başlıca, Aqueduct Water Risk Atlas verileri doğrultusunda belirlenen su talebinin su arzına oranı (su stresi skoru), yıllık su tüketimi (megalitre/yıl), şebeke suyu birim fiyatı ve su stresi artışına bağlı olarak varsayılan su fiyatı artışı göstergeleri bulunmaktadır. Ayrıca, su fiyatlarındaki değişimin ekonomik büyüme ile ilişkisini yansıtmak üzere NIGEM senaryolarına dayalı gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) artış oranı da dikkate alınmaktadır. Potansiyel gelir kaybının hesaplanmasında ise günlük üretim hacmi, üretimde meydana gelebilecek kesinti gün sayısı ve ürün bazında birim satış fiyatı ölçüt alınmıştır.

DEVA, iklim değişikliği kaynaklı kronik fiziksel risk olarak tanımlanan su stresi riski kapsamında, üretim süreçlerini, bu süreçlerde kullanılan ekipmanları ve üretilen ürünleri değerlendirmektedir. Bu çerçevede yapılan analizlerde Şirketin sahip olduğu beceri, yetenek ve kaynaklarla orantılı olarak su stresi riskine karşı kırılgan varlıklar niteliksel olarak açıklanmıştır. Bu yaklaşım doğrultusunda su stresi riskinden etkilenen üretim süreçleri, ilgili ekipmanların ve üretilen ürünlerin miktarı veya yüzdesi hesaplanmamıştır.

Sera Gazı Emisyonları

DEVA, raporlama dönemi boyunca üretilen, metrik ton CO2 eşdeğeri olarak ifade edilen mutlak brüt Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonlarını, uluslararası standartlar kapsamında kabul gören, şeffaf ve doğrulanabilir Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı (2004) çerçevesinde özkaynak payı yaklaşımı kullanarak hesaplamaktadır. Şirket, finansal konsolidasyona tabi olan bağlı ortaklıklarını sera gazı emisyon hesaplamalarına dâhil etmiştir.

Hesaplamalarda CO2, CH4, N2O, HFC'lerin CO2 eş değeri faktörleri kullanılmıştır. Bileşke ton CO₂e değerleri, uygun birim dönüşümleri yapılarak ve Küresel Isınma Potansiyeli (Global Warming Potential - GWP) katsayılarıyla çarpılarak, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 6. Değerlendirme Raporu, Sera Gazı Protokolü ve Birleşik Krallık DEFRA 2023 Emisyon Faktörleri esas alınarak hesaplanmıştır.

Sera Gazı Emisyonları (tCO2e)	Kapsam 1	Kapsam 2
DEVA Holding A.Ş.	23.178,65	35.603,71
Bağlı Ortaklıklar	10,35	2,29
Toplam	23.189	35.606

Şirketin bağlı ortaklıkları arasında yer alan; Amerika'daki Devatis Inc 23 m² alanda 3 çalışan, Almanya'daki Devatis GmbH 19 m² alanda 3 çalışan ve Yeni Zelanda'daki Devatis LTD ise 25 m² alanda 2 çalışan ile faaliyet göstermektedir. Kapsam 1 emisyonlarının hesaplamasında; doğalgaz, motorin, benzin kullanımı ile yangın söndürme sistemleri, klimalar ve soğutuculara ilişkin veriler hesaplama parametresi olarak dikkate alınmıştır. Kapsam 2 emisyonlarının hesaplamasında ise elektrik tüketim verileri esas alınmıştır. Şirketin bağlı ortaklıklarına ait ofislerin envanter ve tüketim verilerine ulaşılamadığından, Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyon hesaplamalarında ilgili ülkeler için sunulan ortalama varsayımsal değerler kullanılmıştır.

DEVA, raporlama dönemi itibarıyla, enerji üretimine ilişkin özelliklerin tanımlandığı enerji satış veya satın alma sözleşmelerine ya da ayrıştırılmamış enerji özelliklerine yönelik talepler için yapılan herhangi bir sözleşmeye taraf değildir. Şirketin, piyasaya dayalı Kapsam 2 sera gazı emisyonlarının raporlanmasını mümkün kılacak sözleşmeye dayalı araçlara sahip olmaması nedeniyle Kapsam 2 emisyonları yalnızca lokasyona dayalı yaklaşım esas alınarak hesaplanmıştır.

DEVA, faaliyet gösterdiği sektörün dinamiklerini ve kaynak kullanımını dikkate alarak, sera gazı emisyonlarının azaltımına yönelik çalışmalarını geliştirmeyi planlamaktadır. Şirketin hâlihazırda iç karbon fiyatlandırma mekanizması ve karbon kredisi planı bulunmamakla birlikte, çevresel yatırımlarını sürdürmekte; iklimle bağlantılı süreçleri bir sonraki raporlama dönemi itibarıyla ücretlendirme sistemlerine entegre etmeyi planlamaktadır.

İklimle İlgili Hedefler

DEVA'nın iklim değişikliğiyle bağlantılı nitel hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin belirlenmesinde Paris Anlaşması taraflarından biri olan Türkiye'nin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında sunduğu Ulusal Katkı Beyanı ve 2053 emisyon hedefleri teşvik edici bir rol oynamaktadır. Şirket, ISO 14001 Çevre ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemleri kapsamında iklim değişikliğiyle bağlantılı çevresel etkilerini azaltmayı ve bu alandaki performansını sürekli iyileştirmeyi amaçlayan bir strateji benimsemektedir. Bu doğrultuda Şirketin nitel hedefleri sera gazı emisyonlarının azaltılması, enerji verimliliğinin artırılması, yenilenebilir enerji kullanımının teşvik edilmesi çerçevesinde şekillenmektedir. Aynı zamanda, atık yönetiminin etkinleştirilmesi, geri dönüşüm ve sıfır atık uygulamalarının sürdürülebilirliğinin sağlanması, çevresel farkındalık ve eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi, emisyonların düzenli izlenerek şeffaf bir şekilde raporlanması da hedeflenen bu stratejinin temel bileşenleri arasında yer almaktadır. DEVA, su stresiyle bağlantılı olarak, su tüketiminin azaltılması ve atık suların yeniden kullanıma kazandırılmasına yönelik nitel hedefler belirlemiştir. Bu hedefler, Şirketin genel müdürlük binası ve üretim tesislerinde yürütülen faaliyetler için geçerlidir. DEVA, gelecek dönemlerde iklim değişikliğiyle bağlantısı nicel hedefler ile bu hedeflere yönelik ilerlemeyi ölçebilecek metrikler tanımlamayı planlamaktadır.

TSRS Kapsamında Sınırlı Güvence Beyanı

Deloitte.

DRT Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci
Mali Müşavirlik A.Ş.
Maslak No1 Plaza
Eski Büyükdere Caddesi
Maslak Mahallesi No:1
Maslak, Sarıyer 34485
İstanbul, Türkiye

Tel: +90 (212) 366 60 00
Fax: +90 (212) 366 60 10
www.deloitte.com.tr

Mersis No :0291001097600016
Ticari Sicil No: 304099

DEVA HOLDİNG A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARININ TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA STANDARTLARI KAPSAMINDA SUNULAN BİLGİLER HAKKINDA BAĞIMSIZ DENETÇİNİN SINIRLI GÜVENCE RAPORU

Deva Holding A.Ş. Genel Kurulu’na,

Deva Holding A.Ş. ve bağlı ortaklıklarının (“Grup”) 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 1 “Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler” ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 2 “İklimle İlgili Açıklamalar”a uygun olarak sunulan bilgiler (“Sürdürülebilirlik Bilgileri”) hakkında sınırlı güvence denetimini üstlendik.

Güvence denetimimiz, önceki dönemlere ilişkin bilgileri, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu’nda yer alan diğer bilgileri ve Sürdürülebilirlik Bilgileri veya 2024 Sürdürülebilirlik Raporu ile ilişkilendirilen diğer bilgileri (herhangi bir resim, ses dosyası, internet sitesi bağlantısındaki doküman veya yerleştirilen videolar dâhil) kapsamaz.

Sınırlı Güvence Sonucu

“Güvence sonucuna dayanak olarak yaptığımız çalışmanın özeti” başlığı altında açıklanan şekilde gerçekleştirdiğimiz prosedürlere ve elde ettiğimiz kanıtlara dayanarak, Grup’un 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait Sürdürülebilirlik Bilgileri’nin, tüm önemli yönleriyle Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414(M) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (“TSRS”)'na göre hazırlanmadığı kanaatine varmamıza sebep olan herhangi bir husus dikkatimizi çekmemiştir.

Önceki dönemlere ilişkin bilgiler, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu’nda yer alan diğer bilgiler ve Sürdürülebilirlik Bilgileri ya da 2024 Yılı Sürdürülebilirlik Raporu ile ilişkilendirilmiş diğer herhangi bir bilgi (herhangi bir resim, ses dosyası, internet sitesi bağlantısındaki doküman veya yerleştirilen veya yerleşik videolar dâhil) hakkında bir güvence sonucu açıklamamaktayız.

Sürdürülebilirlik Bilgilerinin Hazırlanmasında Yapısal Kısıtlamalar

Sürdürülebilirlik Bilgileri, bilimsel ve ekonomik bilgi eksikliklerinden kaynaklanan yapısal belirsizliklere maruz kalmaktadır. Sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında bilimsel bilginin yetersizliği belirsizliğe yol açmaktadır. Ayrıca, gelecekteki muhtemel fiziksel ve geçiş dönemi iklim risklerinin olasılığı, zamanlaması ve etkilerine ilişkin veri eksikliği nedeniyle, Sürdürülebilirlik Bilgileri iklimle ilgili senaryolara dayalı belirsizlikler içermektedir.

Deloitte.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Sürdürülebilirlik Bilgileri’ne İlişkin Sorumlulukları

Grup Yönetimi aşağıdakilerden sorumludur:

- Sürdürülebilirlik Bilgileri’nin Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları esaslarına uygun olarak hazırlanması;
- Hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar içermeyen Sürdürülebilirlik Bilgilerinin hazırlanmasıyla ilgili iç kontrolün tasarlanması, uygulanması ve sürdürülmesi;
- İlaveten Grup Yönetimi uygun sürdürülebilirlik raporlama yöntemlerinin seçimi ve uygulanması ile koşullara uygun makul varsayımlar ve tahminler yapılmasından da sorumludur.

Üst Yönetimden Sorumlu olanlar, Grup’un sürdürülebilirlik raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sürdürülebilirlik Bilgilerinin Sınırlı Güvence Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Aşağıdaki hususlardan sorumluyuz:

- Sürdürülebilirlik Bilgileri’nin hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar içerip içermediği hakkında sınırlı bir güvence elde etmek için güvence çalışmasını planlamak ve yürütmek;
- Elde ettiğimiz kanıtlara ve uyguladığımız prosedürlere dayanarak bağımsız bir sonuca ulaşmak ve Grup yönetimine ulaştığımız sonucu bildirmek.
- Grup’un iç kontrolünün etkinliği hakkında bir güvence sonucu bildirmek amacıyla değil ama iç kontrol yapısını anlamak ve sürdürülebilirlik bilgilerinin hata ve hile kaynaklı önemli yanlışlık risklerini tanımlamak ve değerlendirmek amacıyla risk değerlendirme prosedürleri yerine getirilmiştir.
- Sürdürülebilirlik Bilgileri’nin önemli yanlışlık içerebilecek alanları belirlemek ve bu alanlara yönelik prosedürler tasarlanmış ve uygulanmıştır. Hile; muvazaalı işlemler, sahtekârlık, işlemlerin kasıtlı olarak kayda geçirilmemesi veya denetçiye kasten gerçeğe aykırı beyanlarda bulunulması veya iç kontrolün ihlali gibi konuları içerebilmesi sebebiyle hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden daha yüksektir.

Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, Sürdürülebilirlik Bilgileri kullanıcılarının buna istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Yönetim tarafından hazırlanan Sürdürülebilirlik Bilgileri hakkında bağımsız bir sonuç bildirmekle sorumlu olduğumuz için, bağımsızlığımızın tehlikeye girmemesi adına Sürdürülebilirlik Bilgileri’nin hazırlanma sürecine dâhil olmamıza izin verilmemektedir.

Mesleki Standartların Uygulanması

KGK tarafından yayımlanan Güvence Denetimi Standardı 3000 “Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri” ve Sürdürülebilirlik Bilgileri’nde yer alan sera gazı emisyonlarına ilişkin olarak Güvence Denetimi Standardı 3410 “Sera Gazı Beyanlarına İlişkin Güvence Denetimleri” ne uygun olarak sınırlı güvence denetimini gerçekleştirdik.

TSRS Kapsamında Sınırlı Güvence Beyanı

Deloitte.

Bağımsızlık ve Kalite Yönetimi

KGK tarafından yayımlanan ve dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlik ve özen, sır saklama ve mesleğe uygun davranış temel ilkeleri üzerine bina edilmiş olan Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar'daki (Bağımsızlık Standartları Dâhil) (Etik Kurallar) bağımsızlık hükümlerine ve diğer etik hükümlere uygun davranmış bulunmaktayız. Şirketimiz, Kalite Yönetim Standardı 1 hükümlerini uygulamakta ve bu doğrultuda etik hükümler, mesleki standartlar ve geçerli mevzuat hükümlerine uygunluk konusunda yazılı politika ve prosedürler dâhil, kapsamlı bir kalite yönetim sistemi sürdürmektedir. Çalışmalarımız, denetçiler ve sürdürülebilirlik ve risk uzmanlarından oluşan bağımsız ve çok disiplinli bir ekip tarafından yürütülmüştür. Grup'un iklim ve sürdürülebilirlikle ilişkili risk ve fırsatlarına yönelik bilgilerin ve varsayımların makuliyetini değerlendirmeye yardımcı olmak için uzman ekibimizin çalışmalarını kullandık. Verdiğimiz güvence sonucundan tek başımıza sorumluyuz.

Güvence Sonucuna Dayanak Olarak Yürütülen Çalışmanın Özeti

Sürdürülebilirlik Bilgileri'nde önemli yanlışlıkların ortaya çıkma olasılığının yüksek olduğunu belirlediğimiz alanları ele almak için çalışmalarımızı planlamamız ve yerine getirmemiz gerekmektedir. Uyguladığımız prosedürler mesleki muhakememize dayanır. Sürdürülebilirlik Bilgileri'ne ilişkin sınırlı güvence denetimini yürütürken:

- Grup'un anahtar konumdaki kıdemli personeli ile raporlama dönemine ait Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin elde edilmesi için uygulamada olan süreçleri anlamak için görüşmeler yapılmıştır.
- Sürdürülebilirlik ile ilgili bilgileri değerlendirmek ve incelemek için Grup'un iç dokümantasyonu kullanılmıştır.
- Sürdürülebilirlik ile ilgili bilgilerin açıklanmasının ve sunumunun değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.
- Sorgulamalar yoluyla, Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hazırlanmasıyla ilgili Grup'un kontrol çevresi ve bilgi sistemleri konusunda kanaat edinilmiştir. Ancak, belirli kontrol faaliyetlerinin tasarımı değerlendirilmemiş, bunların uygulanmasıyla ilgili kanıt elde edilmemiş ve işleyiş etkinlikleri test edilmemiştir.
- Grup'un tahmin geliştirme yöntemlerinin uygun olup olmadığı ve tutarlı bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilmiştir. Ancak prosedürlerimiz, tahminlerin dayandığı verilerin test edilmesini veya Grup'un tahminlerini değerlendirmek için kendi tahminlerimizin geliştirilmesini içermemektedir.
- Grup'un sürdürülebilirlik raporlama süreçleriyle birlikte finansal olarak önemli olduğu tespit edilen risk ve fırsatların belirlenmesine ilişkin süreçler anlaşılmıştır.

Sınırlı güvence denetiminde uygulanan prosedürler, nitelik ve zamanlama açısından makul güvence denetiminden farklıdır ve kapsamı daha dardır. Sonuç olarak, sınırlı güvence denetimi sonucunda sağlanan güvence seviyesi, makul güvence denetimi yürütülmüş olsaydı elde edilecek güvence seviyesinden önemli ölçüde daha düşüktür.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Zere Gaye Şentürk, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 15 Ağustos 2025

Şirket Bilgileri

Ticaret Unvanı:

DEVA Holding A.Ş.

Ticaret Sicil Numarası:

70061

Adres:

Halkalı Merkez Mah. Basın Ekspres Cad. No.1 Küçükçekmece-İstanbul, Türkiye

İnternet Sitesi:

www.deva.com.tr

Telefon:

0212-692 92 92

Faks:

0212-697 02 08

E-Posta:

deva@deva.com.tr

Raporlama Danışmanı:

KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş.

EastPharma

1958'den beri...

Sağlık kattığımız yaşamlar için...

Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz. **DEVA HOLDİNG** Halkalı Merkez Mah. Basın Ekspres Cad. No:1 34303 Küçükçekmece / İSTANBUL Tel: (0212) 444 DEVA (3382)

www.deva.com.tr

DEVA Holding